

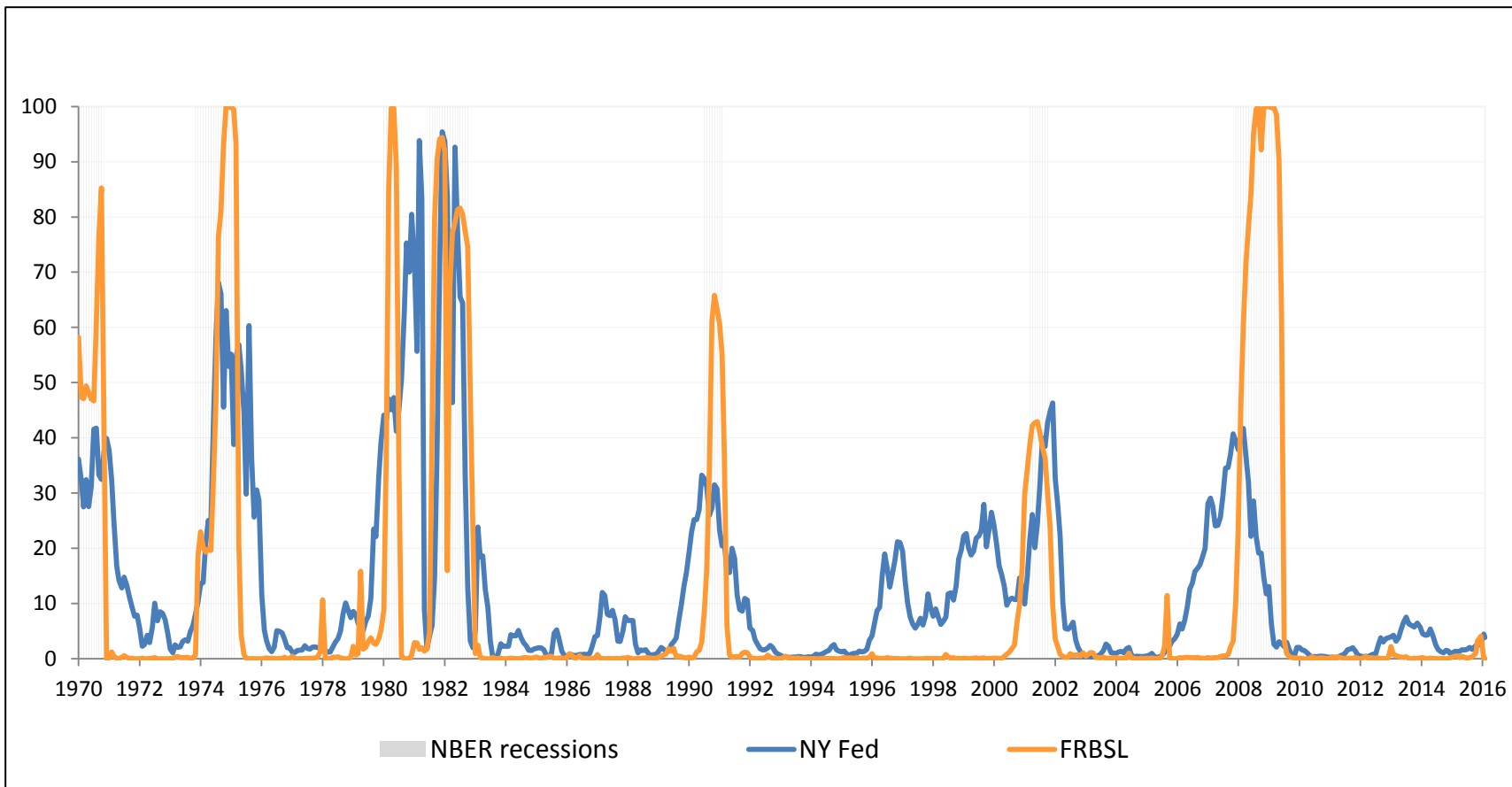
NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Očakávaný ekonomický vývoj podľa NBS

CFO club, 15.3.2016

Ján Tóth
viceguvernér
NBS

Pravdepodobnosť recesie v USA stále nízka

Zdroj: Fred database, NY Fed.

Nová marcová predikcia eurozóny

- Výrazné revízie smerom nadol v raste aj inflácii.
- Dost' dlhé nízkoinflačné prostredie – bola potrebná ďalšia reakcia menovej politiky.
- Riziká smerom nadol.

Zmeny marec vs. december

- Očakávaný slabší rast globálnej ekonomiky v dôsledku EMEs, hlavne v roku 2016.
- Výrazne nižšie ceny ropy.
- Mierne silnejší výmenný kurz.
- Nárast neistoty spojený s vyššou volatilitou na finančných trhoch.
- Ekonomika eurozóny by mala profitovať z prijatých menovopolitických opatrení, súkromnú spotrebu budú podporovať nižšie ceny ropy a zlepšujúci sa trhu práce, postupné oživovanie globálnej ekonomiky v ďalších rokoch by mali podporiť export a investície.
- Vývoj inflácie budú naďalej determinovať ceny energií, v roku 2016 budú ešte tmiť HICP infláciu, z dôvodu silného základného efektu a postupného rastu cien ropy (podľa futures) zvýšia rast spotrebiteľských cien v roku 2017.

(ročné percentuálne zmeny)	March 2016 MPE				December 2015 BMPE			Revízie od decembra 2015*		
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Reálny HDP	1.5	1.4	1.7	1.8	1.5	1.7	1.9	0.0	-0.3	-0.2
HICP	0.0	0.1	1.3	1.6	0.1	1.0	1.6	-0.1	-0.9	-0.3
HICP bez energií a potravín	0.8	1.1	1.3	1.6	0.9	1.3	1.6	-0.1	-0.2	-0.3

* revízie zo zaokrúhlených hodnôt, prepočty NBS

Analýza citlivosti: hard lending Číny na eurozónu

(prepočet dopadu na SR bude v boxe marcovej predikcie)

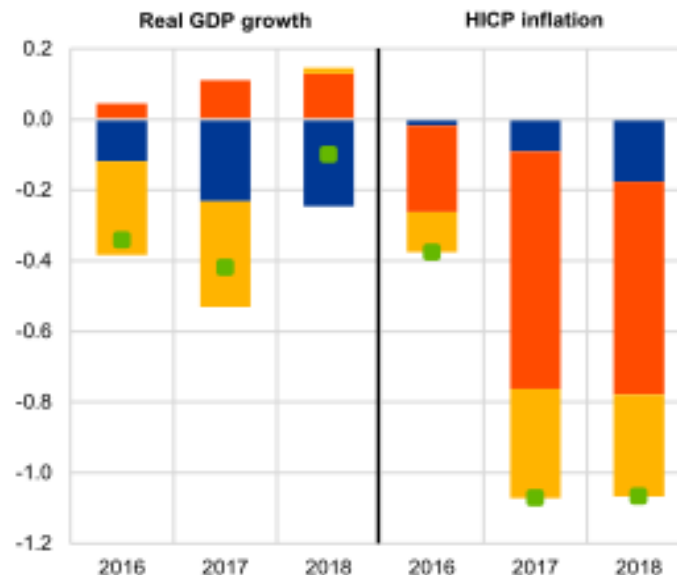
SYNCHRONIZOVANÉ SPOMALENIE v EMEs

- Predpoklad: „hard landing“ Číny a jeho vplyv na ďalšie EMEs s následným rastom globálnej neistoty vyjadrenej ako dočasný rast indexu VIX o 10 % (ktorý zanikne do konca prognózy).
- Predpokladaný pokles na čínskych akciových trhoch sa premietne do poklesu akcií na globálnej úrovni.
- Pokles rastu EMEs bude implikovať nižšie ceny komodít (cena ropy nižšia o 38 % voči baseline na konci roka 2018 – okolo 30 dolárov za barel).
- Čínske authority v snahe znížiť dopad „hard landing“ depreciujú domácu menu o 10 %, čo môže znehodnotiť meny ďalších EMEs.
- USD, JPY a EUR (apreciácia v NEER).
- Následný dopad do exportov US, JP a EA a inflácie cez importné ceny:
  - **dopad do HDP rastu: nižší rast o 0,5 % v 2017,**
  - **dopad do HICP inflácie: výrazne nižšia inflácia ročne o vyše 1 % v rokoch 2017-2018.**

Contributions to euro area real GDP growth and HICP inflation

(percentage point deviation from baseline growth)

■ slowdown in EMEs   ■ commodities
■ exchange rate   ■ combined scenario

Source: ECB staff.

Notes: Scenarios are conducted with various models. Monetary policy is assumed to be exogenous. "EMEs" stands for emerging market economies.

Teritoriálna štruktúra slovenského exportu

	Pridaná hodnota	Cezhraničný export
Nemecko	17,0%	22,7%
Čína	2,5%	1,5%
Vybrané emerging markets*	5,0%	4,5%
USA	4,4%	2,2%
Ostatné	71,1%	69,1%
*Rusko, Brazília, Indonézia, India, Mexiko, Turecko		

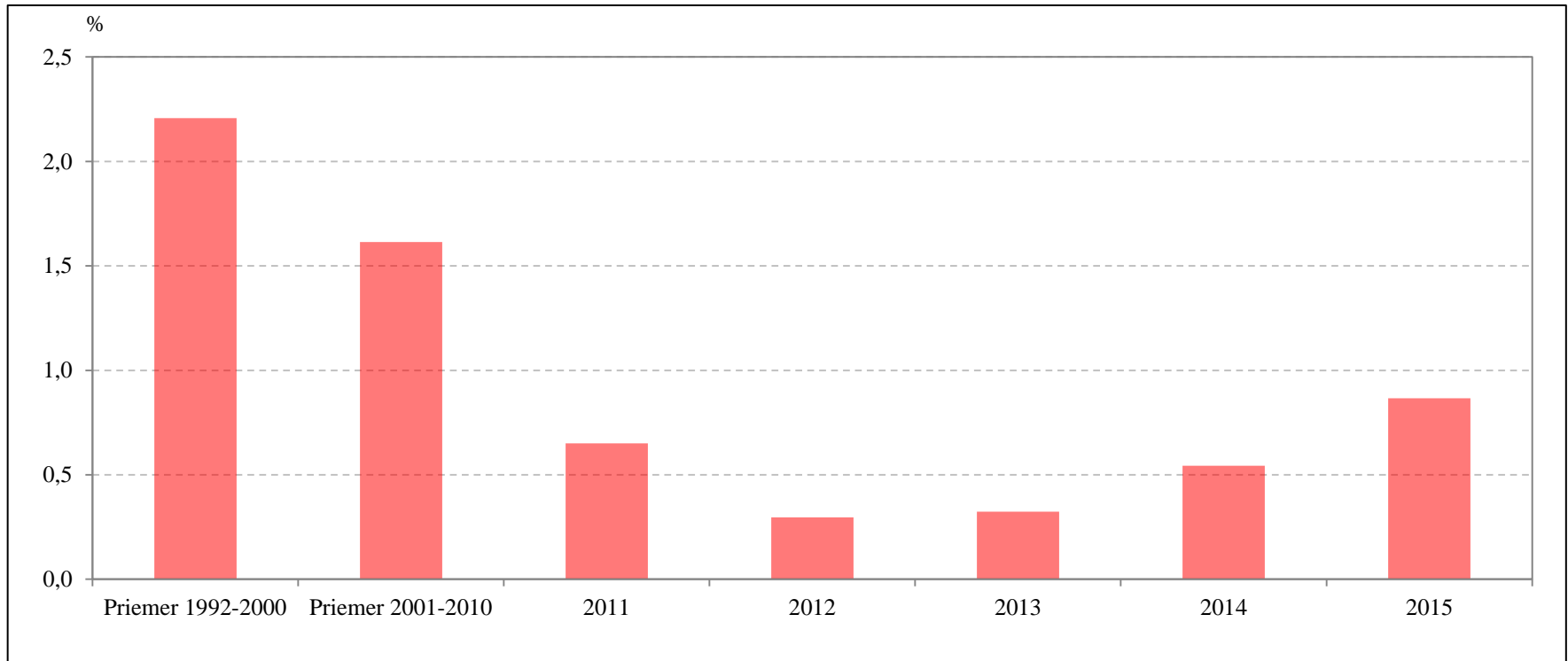
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS podľa BIS za r. 2015.

- „Kolaps“ odhadu dlhodobého rastu potenciálu v eurozóne – sme napojený na veľmi pomalo rastúci región.
- Doterajšia lepšia situácia v DE to mierne vyvažovala.

Rast potenciálneho HDP EA

Poznámka: Roky 1992-2000 zodpovedajú EA12, v ďalších rokoch sú údaje za EA.

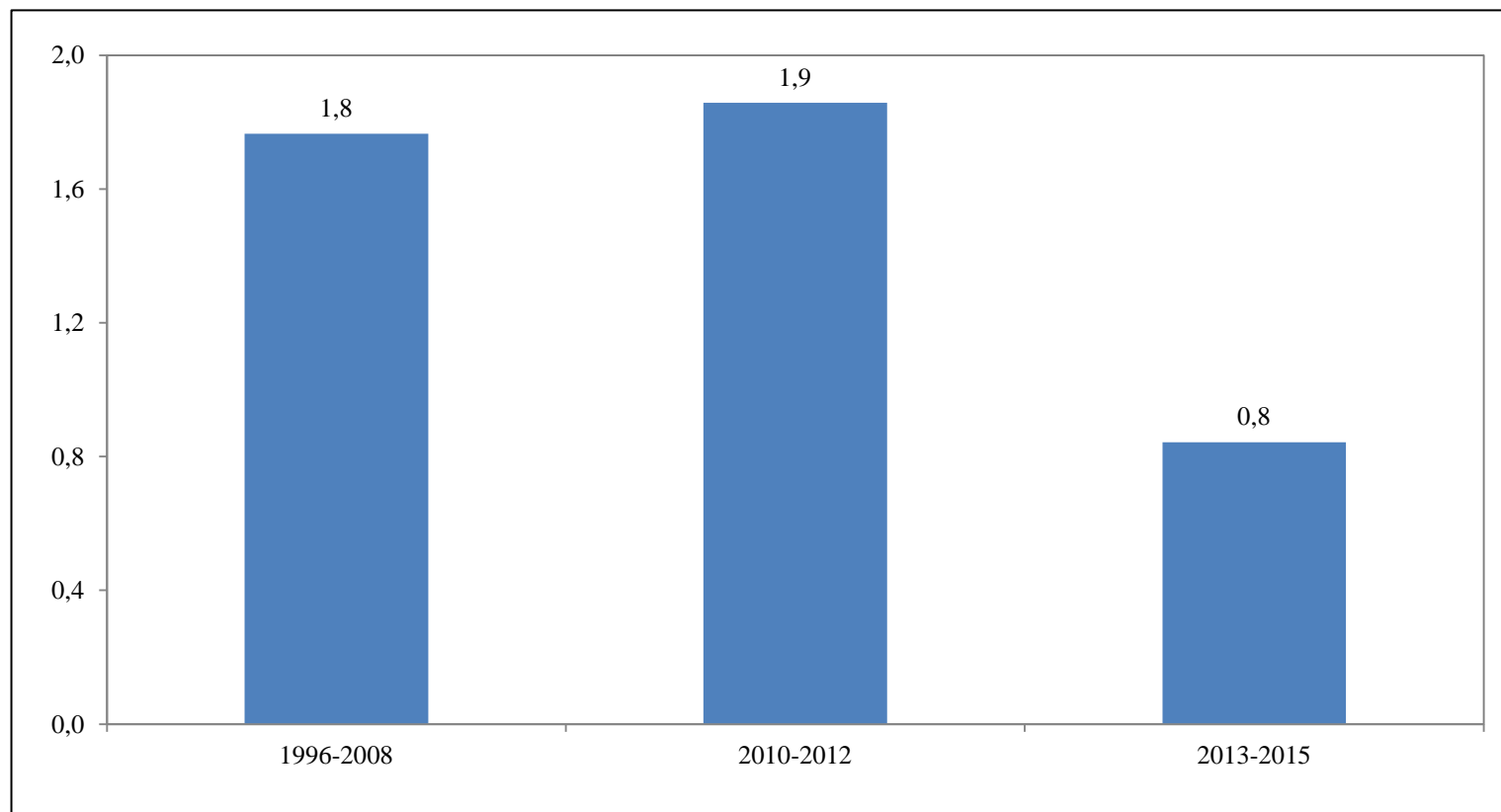
Zdroj: EK.

Komplikácie pre SR – globálny obchod výrazne spomalil

„Kolaps“ rastu globálneho obchodu v posledných rokoch – boli sme napojený na ekonomický koláč, ktorý rástol takmer 2-krát rýchlejšie ako samotný rast HDP

Priemerné elasticity globálneho obchodu na globálne HDP

Poznámka: Priemerné elasticity sú počítané ako podiel priemerného rastu globálneho obchodu a priemerného rastu HDP.

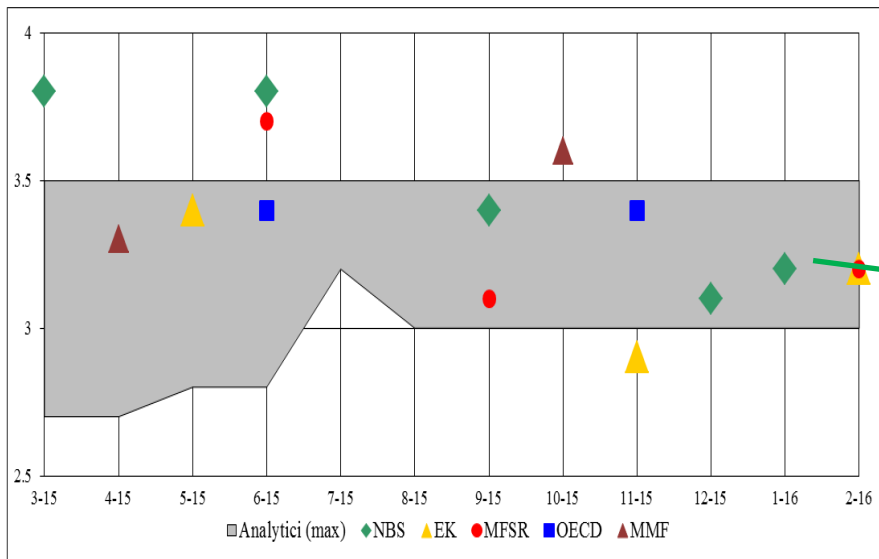
Ako sme sa na ekonomiku pozerali v januári

a čo vidíme teraz

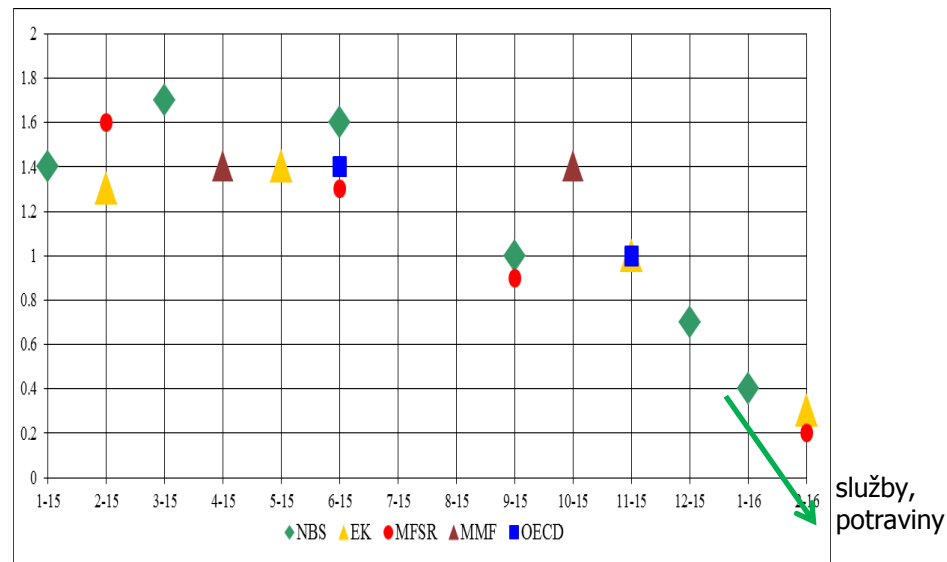
Porovnanie predikcií HDP a HICP na 2016

HDP (technický vplyv eurofondov)

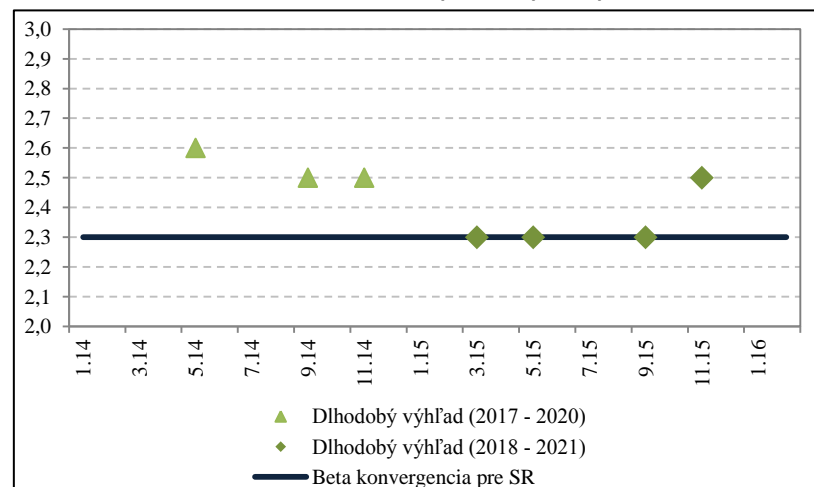

Inflácia (2. vlna poklesu ropy udržuje dlhšie bezinflačné prostredie)

V prípade Slovenska dlhodobé inflačné očakávania zatiaľ relatívne stabilné (odhad pre roky 2018 – 2021 na úrovni **2,5 %**).

Dlhodobé inflačné očakávania analytikov vybraných bánk SR

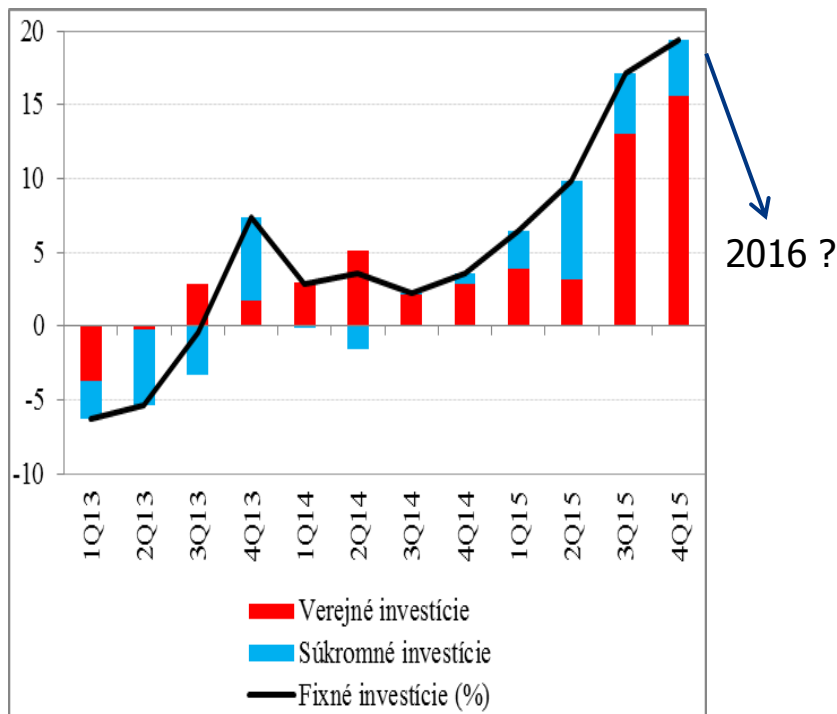

Dočasné prepadnutie investícií (eurofondy)

- Vyšší objem investícií v 2015 bude (technicky) znamenať výraznejší prepád v 2016.
- V 2016 zatiaľ očakávame prepád vládnych investícií (pomalší nábeh čerpania EÚ fondov z nového programového obdobia), čiastočne vykompenzovaný lepším vývojom súkromných investícií (aj ako dôsledok menovej politiky a investície JLR).

Príspevky sektorov k medziodročnej zmene investícií (b. c.)

Skutočnosť r. 2015:

- investície +13,1 % yoy, s.c.
- súkromné investície +5,2 % yoy, s.c.
- verejné investície +55,3 % yoy, s.c.

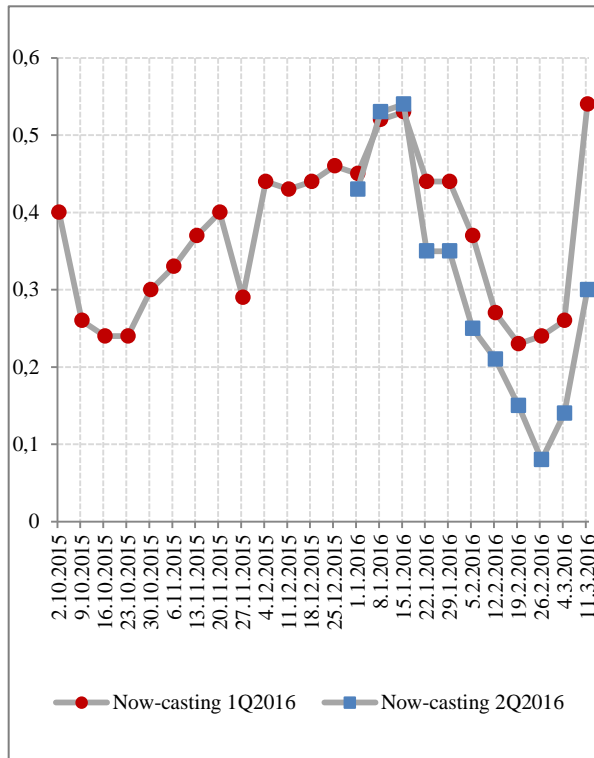
P4QA-2015	2014	2015	2016	2017
Tvorba hrubého fixného kapitálu spolu	3,5	12,9	0,8	4,9
- súkromný sektor	0,2	6,2	9,0	6,7
- verejný sektor	22,4	44,9	-27,6	-4,0

Zahraničné indikátory naznačovali spomalenie

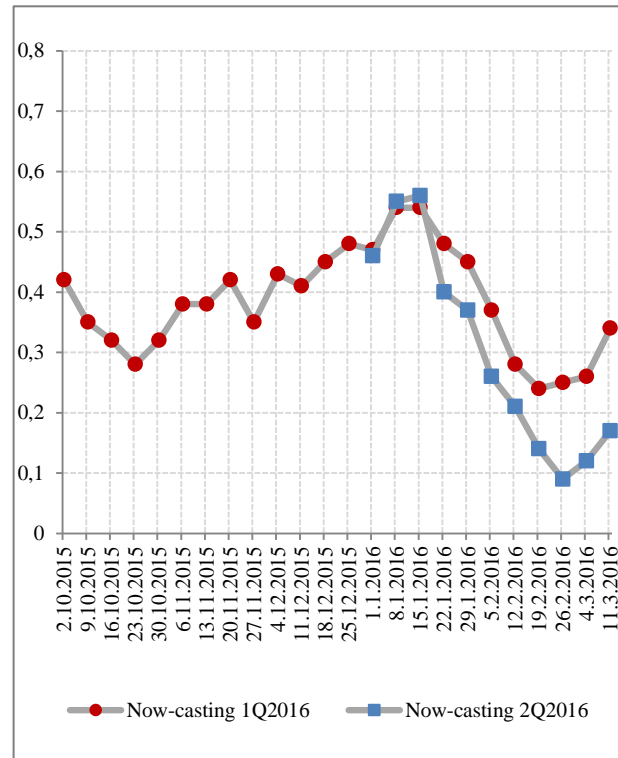
- Určité riziko pre SK.
- Piatkové údaje za DE sú však pozitívne.

Nowcasting DE

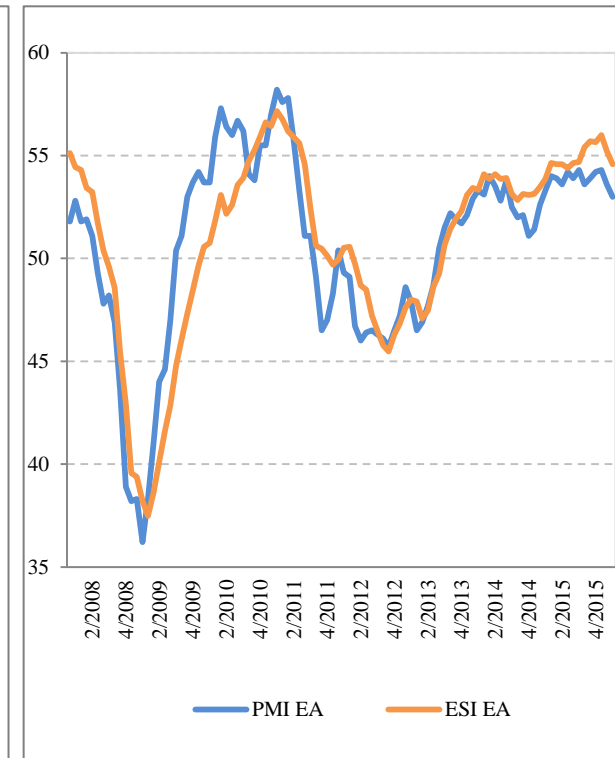
Zdroj: Now-casting.com.

Nowcasting EA

Zdroj: Now-casting.com.

ESI, PMI EA

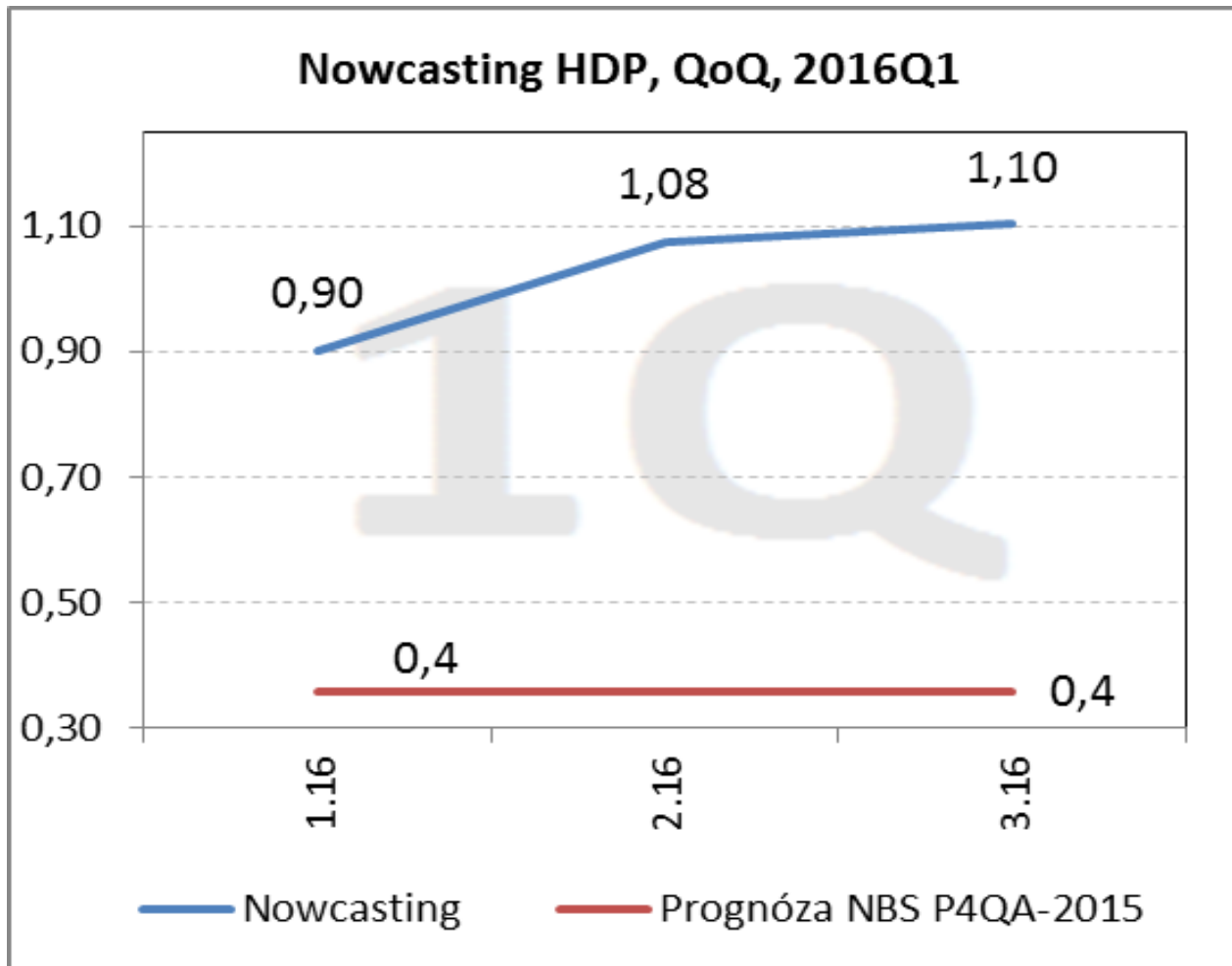

Zdroj: EK, Bloomberg.

„Trendové“ HDP zatiaľ v súlade s našimi odhadmi

Napriek slabším „soft“ indikátorom v zahraničí, slovenské HDP zatiaľ rástlo naďalej bez spomalenia v 1Q (mimo efektu eurofondov) – tzv. nowcasting.

Modelové predpoklady a odhad vplyvu JLR na ekonomiku

- Výška investície 1,4 mld. € v horizonte 5 rokov (2016-2020).
- Stavebné práce od 1Q2016. Ťažisková investičná etapa s dovozom strojov: 2017-2018.
- Začiatok sériovej výroby prvého modelu v septembri 2018, druhého modelu v júni 2019 s dosiahnutím plnej výrobnnej kapacity 150 tis. áut v roku 2020.
- Zo spresnenia predpokladov investície JLR (150 tis. áut namiesto 300 tis.) vyplýva, že automobilka priamo zamestná 2800 ľudí, spolu s nepriamym a indukovaným vplyvom pomôže vytvoriť celkom cca 9 tis. pracovných miest do roku 2020.
- Modelový (celkový) orientačný dopad do medziročného rastu HDP: **0,2 p.b.** 2016; **0,1 p.b.** 2017; 0,2 p.b. 2018 a **po spustení výroby: 0,8 p.b. 2019; 0,5 p.b. 2020.**

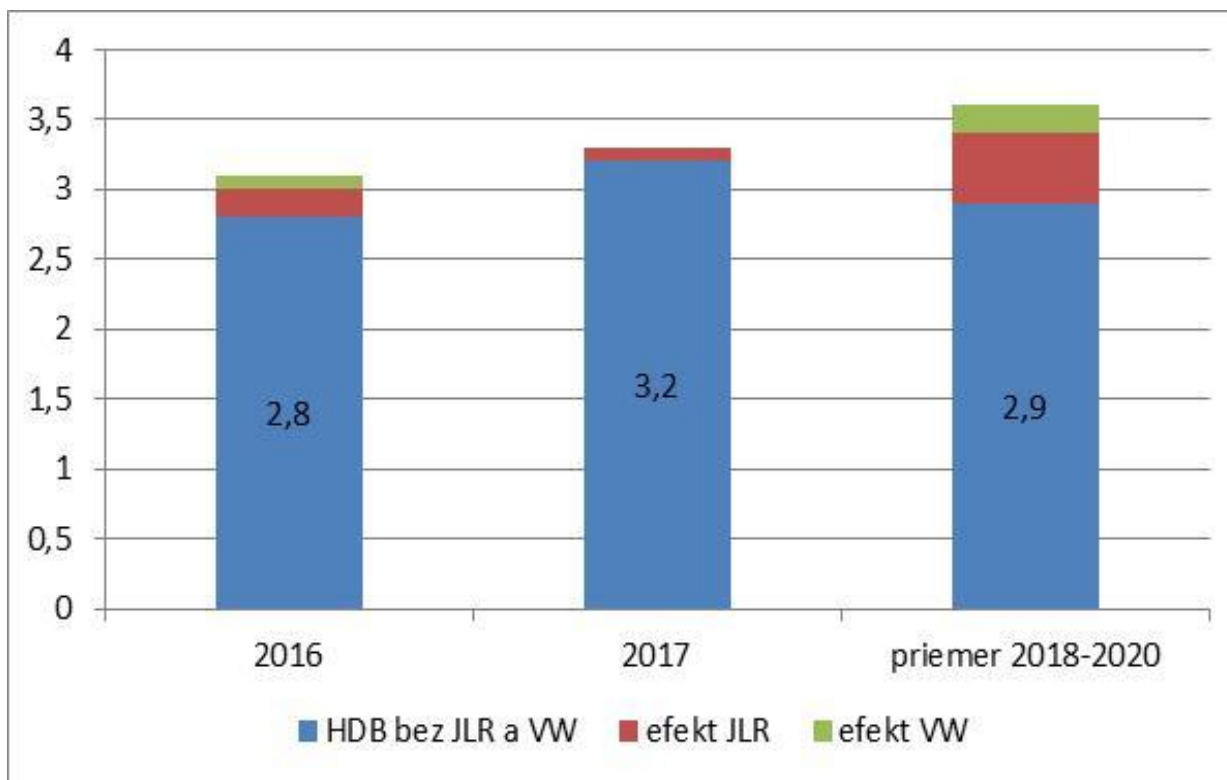
Vplyv JLR na ekonomiku – modelová simulácia dopadu na dynamiku (p. b.)

	2016	2017	2018	2019	2020	Kumulatívne
HICP	0,00	0,02	0,04	0,04	0,05	0,15
Spotreba domácností	0,01	0,07	0,11	0,17	0,16	0,50
Investície	1,27	1,71	0,46	-1,40	-0,49	1,54
Export	0,01	-0,01	0,97	2,79	0,79	4,54
Import	0,14	0,32	0,98	1,88	0,35	3,68
HDP	0,17	0,11	0,19	0,84	0,53	1,84
Zamestnanosť	0,01	0,04	0,08	0,15	0,10	0,39
Zamestnanosť (v tis. osobách)	0,19	1,01	1,98	3,62	2,29	9,09

Predstavujú investície v automobilovom priemysle prorastový vplyv smerom k 4 % rastu?

Odhad dynamiky rastu HDP s JLR a VW (%)

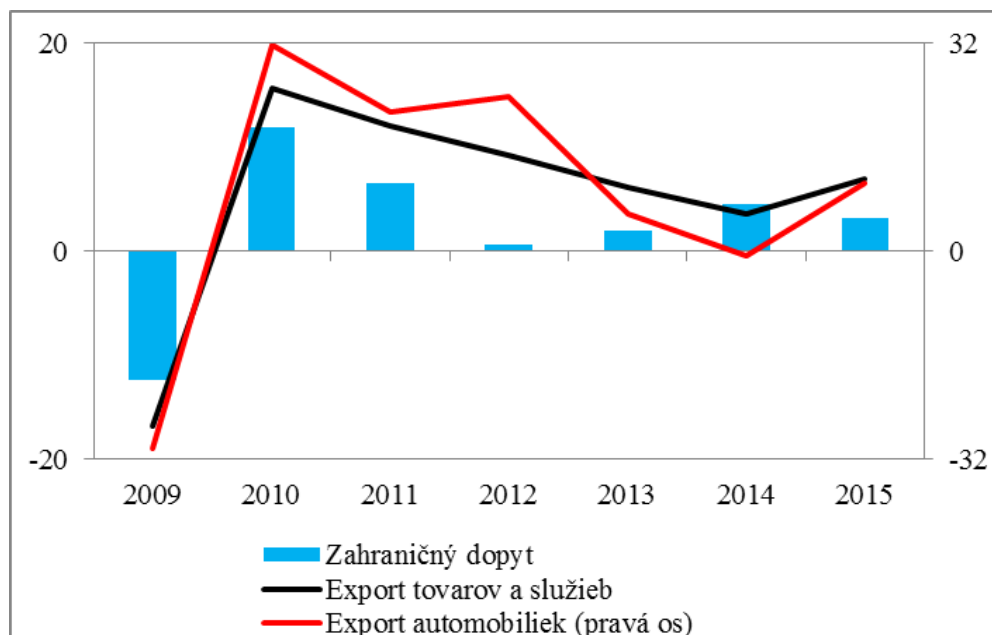

Čiastočne pružná reakcia vývozcov áut ?

- Rok 2015: napriek nepriaznivým okolnostiam (ochladenie čínskej ekonomiky, pokles ruského a ukrajinského dopytu, emisný škandál) domáce automobilky získavali trhovú podielu najmä v Egypte, USA, Taliansku, Slovinsku a Írsku.
- Obdobie 2010-2014: zisk trhových podielov v Alžírsku, Veľkej Británii, Egypte, Číne, Nemecku, USA, Španielsku, Dánsku, Írsku, Taliansku.
- Indikátor zahraničného dopytu nedokáže plne kopírovať vývoz automobiliek.

Export áut vs. zahraničný dopyt (medziročná zmena, s. c.)

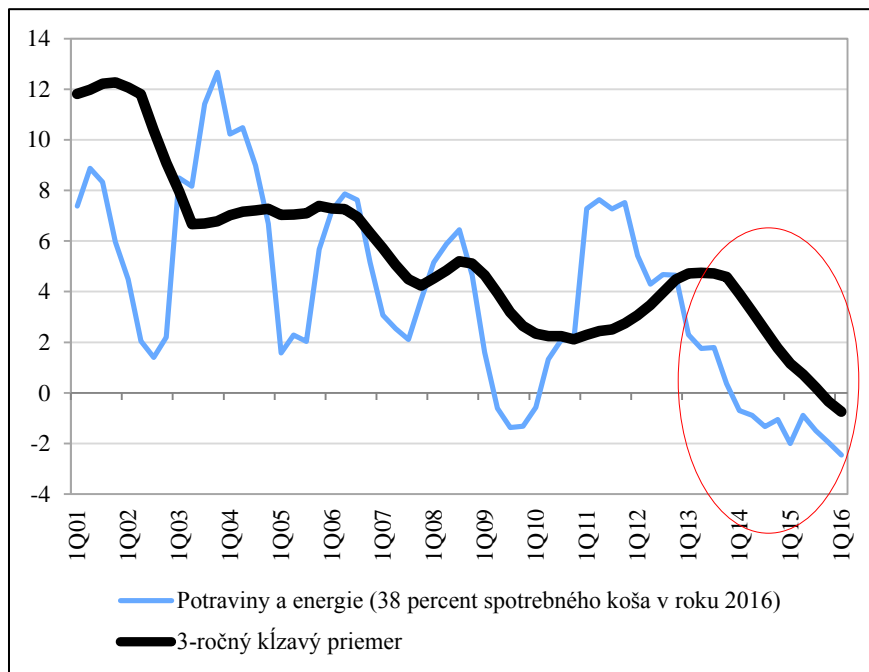

Bezinflačné prostredie zvyšuje kúpyschopnosť

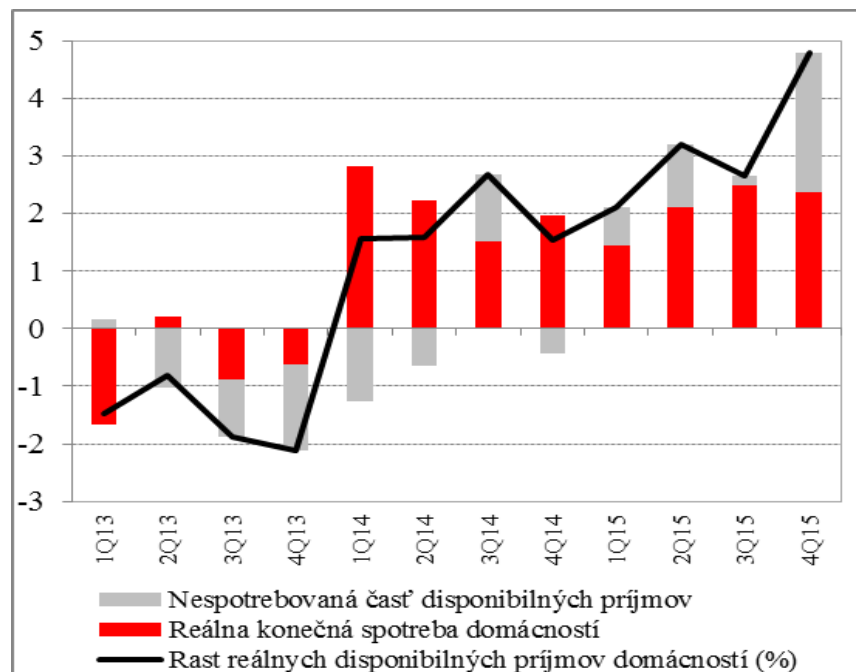

- Tovary „nutnej“ spotreby cenovo nerastú (energie a potraviny) a nechávajú tak viac peňazí v peňaženke na spotrebu.
- Pokles cien ropy a z toho vyplývajúce nižšie ceny energií (pohonných hmôt, elektriny, tepla, palív, plynu) prispeli k zvýšeniu reálnych disponibilných príjmov domácností až o 0,9 percentuálneho bodu na 4,8 % vo 4Q2015.
- Mierne opačne pôsobia dane a odvody. Vo 4Q2015 prekvapivo stúpili aj úspory na úkor spotreby.

Dynamika cien potravín a energií (%) – tovary „nutnej“ spotreby

Rozdelenie disponibilných príjmov (medziročná zmena v %, s. c.)

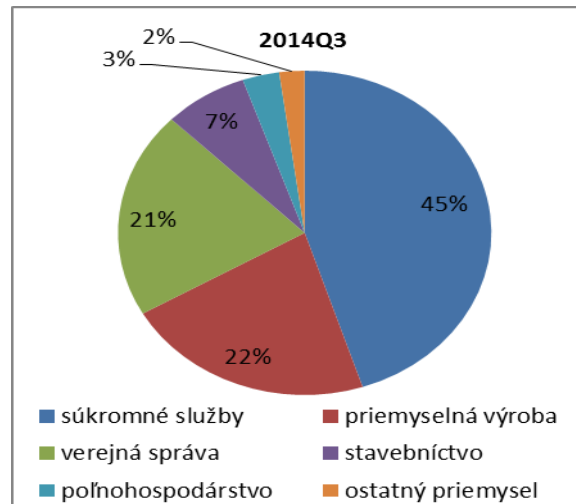
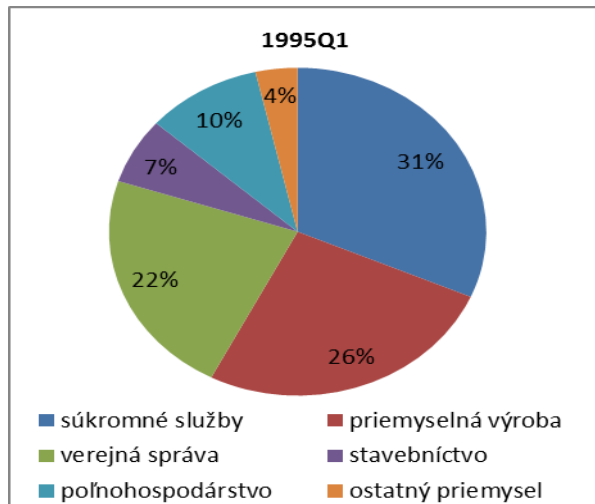
Ekonomika generuje ľahšie pracovné miesta (už od rastu pod 2 %)

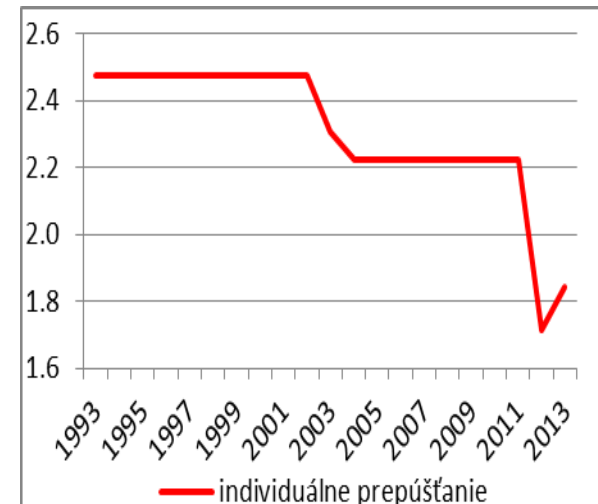
(Okunov zákon)

- Podľa historických údajov (1999 – 2014), bol **v minulosti k rastu zamestnanosti potrebný medziročný rast HDP približne 3 %**. Od krízy (**2008 – 2014**) tento limit klesol na **len približne 1,8 %**. Navyše odhadujeme, že **v pokrízovom období (2010 – 2014)** už na rast zamestnanosti postačoval rast HDP okolo **1,4 %** (môže byť dočasné).
- Dôvody:
  - Po kríze došlo k veľkým škrtom v zamestnanosti (mzdy a úväzky rigidné) – neskôr obnova aj pri miernom zotavení rastu (dočasný efekt).
  - Potupne klesala striktnosť legislatívnej ochrany zamestnancov – umožňuje flexibilnejšie prijímanie/prepúšťanie.
  - Zdroj rastu viac na strane domáceho dopytu, postupne rastie **význam sektoru služieb** v ekonomike - tie sú pracovne náročnejšie, menej kapitálovo intenzívne a teda ľahšie vznikajú nové pracovné miesta.

Štrukturálna zmena v zamestnanosti 1995 - 2014

Legislatívna ochrana zamestnancov

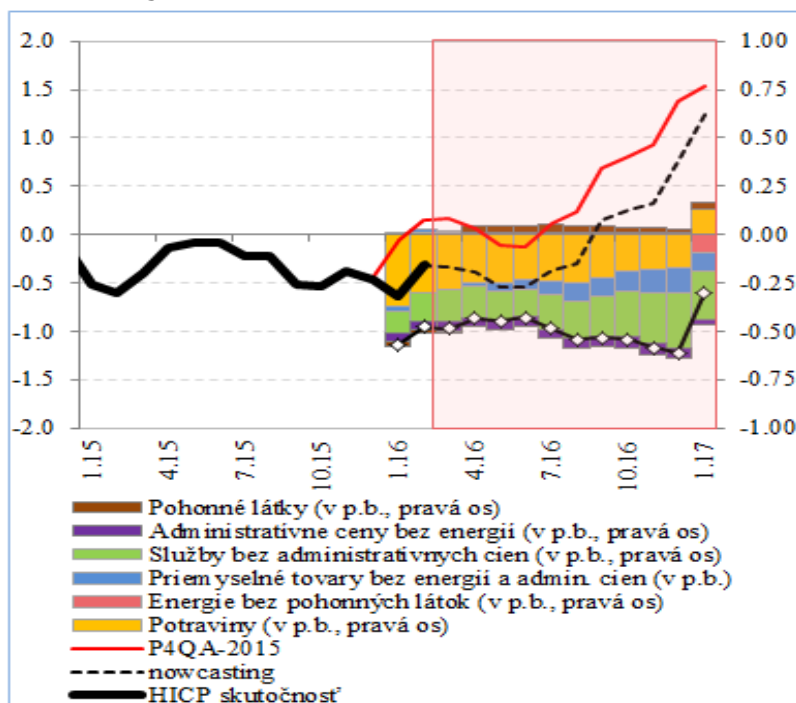

Inflácia stále prekvapuje nižšie

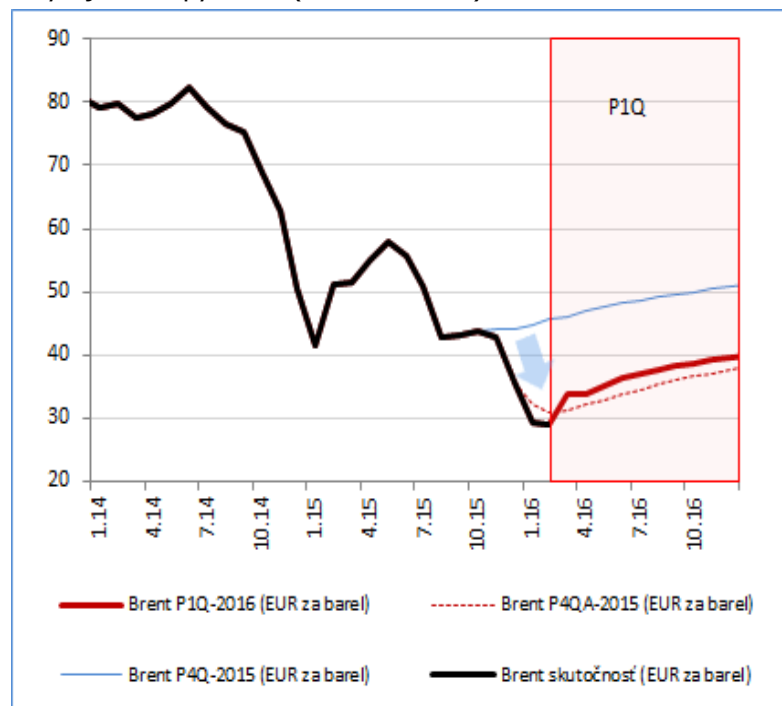

- Mimo ropy sú slabšie nárasty cien služieb a potravín.
- Nízka dovezená inflácia (importné ceny) vplýva na nízku dynamiku cien priemyselných tovarov bez energií.

Nowcasting HICP

Vývoj cien ropy Brent (v EUR za barel)

Marcovú predikciu SR (P1Q) zverejníme 29.3.

	2014	2015	2016		2017	
	Skutočnosť	Skutočnosť	P4QA-2015	P1Q-2016	P4QA-2015	P1Q-2016
HDP s. c.	2,5	3,6	3,2		3,3	
HICP (priemer roka)	-0,1	-0,3	0,4	↓	1,8	↓
Nominálne mzdy	4,1	2,9	3,6	↓	3,9	↓
Reálne mzdy	4,2	3,2	3,3	↑	2,1	↑
Zamestnanosť ESA 2010	1,4	2,0	1,4		1,0	
Nezamestnanosť	13,2	11,5	10,2	↑	9,3	↑

O NÁRODNEJ BANKE	INFORMÁCIE PRE MÉDIÁ	MENOVÁ POLITIKA	ŠTATISTIKA	DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM	OPERÁCIE NA FINANČNÝCH TRHOCH	PLATOBNÉ SYSTÉMY	LEGISLATÍVA
---------------------	-------------------------	----------------------------	------------	-------------------------------	----------------------------------	---------------------	-------------

- Menová politika ECB (od roku 2009)
- Menová politika NBS (do roku 2009)

- Mesačný bulletin NBS
- Strednodobá predikcia
- Rýchle komentáre
- Analytické komentáre
- Modelový odhad HDP (nowcasting)
- Rozhodnutia o menovej politike
- **Makroekonomická databáza**
- Vybrané makroekonomické ukazovatele
- Analýza návrhu rozpočtu verejnej správy
- Publikácie menovej politiky

Mesačný bulletin

Strednodobá predikcia

Rýchle a analytické komentáre

Správy o ekonomike SR a medzinárodnej ekonomike

Rozhodnutia o menovej politike

Makroekonomická databáza

Prihlásenie do mailing listu: <http://www.nbs.sk/sk/menova-politika>